

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr. 66.557 van 4 juni 1997

A.63.818/VI-12.381

In zake : **RICHARD** Michel,
Avenue A. Procès 32
5000 Namen,

tegen :

BELGACOM.

DE RAAD VAN STATE, VIe KAMER,

Gezien het op 24 mei 1995 ingediende verzoekschrift waarbij Michel RICHARD de nietigverklaring vordert van :

- " 1° het besluit van 27 maart 1995 van de raad van bestuur van BELGACOM waarbij verzoeker, stagedoend technicus (geprogrammeerde commutatie), wordt ontslagen met inachtneming van een opzegging van drie maanden die ingaat op 1 april 1995 en eindigt op 30 juni 1995;
- 2° de impliciete weigering die voortvloeit uit de eerste bestreden handeling hem te benoemen tot technicus bij BELGACOM";

Gelet op arrest nr. 55.395 van 27 september 1995 waarbij de vordering tot schorsing wordt afgewezen;

Gezien de regelmatig uitgewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag van de heer PAQUET, auditeur bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 7 februari 1997 waarbij de neerlegging van het dossier en het verslag ter griffie wordt gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan de partijen en gezien de laatste memories;

Gelet op de beschikking van 16 april 1997, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 21 mei 1997;

Gehoord het verslag van de heer HANSE, staatsraad;

Gehoord de opmerkingen van Mr. M. DETRY, advocaat, die voor verzoeker verschijnt, en van de heer Cl. BIERNAUX, directeur, die voor de verwerende partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van de heer PAQUET, auditeur;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de volgende feiten dienstig zijn voor het onderzoek van het beroep :

1. Bij besluit van 1 maart 1994 wordt Michel RICHARD, geslaagde voor het vergelijkend wervingsexamen van technicus-specialist van de groep elektronica, op 20 januari 1994 benoemd tot stagedoend technicus en wordt hij aangesteld in een ambt van de specialisatie "geprogrammeerde commutatie".

2. Op 20 mei 1994 worden op zijn persoonskaart één gunstige en vier ongunstige vermeldingen aangebracht en door hem voor gezien getekend. Dezelfde dag stellen de personeelsleden DE VREESE en DE SLOOVERE een evaluatierooster van zijn proeftijd op voor de periode van 20 januari tot 20 mei 1994 en leggen het hem ter visering voor. Op dit rooster worden beoordelingen vermeld die zich bevinden in het "lagere gemiddelde". Hij stelt ter zake een nota met opmerkingen op die 23 mei 1994 gedateerd is.

3. Op 22 juni 1994 stellen dezelfde personeelsleden DE VREESE en DE SLOOVERE een nota op voor hun meerdere DE PAEPE waarin zij hem mededelen dat het verzoeker "enigermate aan ijver ontbreekt bij het uitvoeren van het hem opgelegde werk" en geven zij daarvan drie voorbeelden die zich hebben voorgedaan op 7, 14 en 17 juni 1994.

4. Op 29 juni 1994 richt waarnemend ingenieur-adviseur-generaal DE PAEPE aan verzoeker een nota die als volgt is gesteld :

" Tijdens ons onderhoud van donderdag 23 juni hebben wij de stand van zaken kunnen opmaken na uw proeftijd van 6 maanden als technicus bij de semafoondienst. Uit de inlichtingen die ik heb gekregen van uw meerderen blijkt dat uw prestaties nog ernstige leemten vertonen, vooral in verband met uw kennis van de materie die nodig is opdat u de u opgelegde taken zonder fouten kan uitvoeren.

Uw gebrek aan kennis van het semafoonsysteem brengt aldus een groot aantal fouten met zich in het beheer van het toezicht op de semafoonabonnees. U begrijpt dat zulke herhaalde fouten niet aanvaardbaar zijn in zo een veeleisend gebied .

Ik verzoek u derhalve mij uw concrete voorstellen mede te delen om uw beroepskennis te verbeteren".

5. Op 5 juli 1994 maken verzoeker en twee van zijn collega's kenbaar dat zij een aanvullende opleiding wensen te volgen voor semafonie.

6. Op 14 december 1994 wordt een tussentijds verslag over de proeftijd opgesteld voor de periode van 1 augustus tot 31 oktober 1994 waarin als besluit wordt voorgesteld verzoeker te ontslaan wegens beroepsongeschiktheid. Verzoeker tekent dit verslag voor gezien en geeft daarbij aan dat hij "niet kan akkoord gaan met het hele verslag".

In dit verslag wordt onder meer verwezen naar een nota die dezelfde dag is opgesteld door nationaal directeur DE PAEPE en waarvan het besluit als volgt luidt :

" Gelet op het feit dat de betrokkene niet in staat is de kennis te verwerven die nodig is opdat hij zijn werk zou aankunnen en gelet op het feit dat hij niet zelfstandig kan werken, stel ik aan de adviseur-directeur-generaal voor de heer RICHARD te ontslaan wegens beroepsongeschiktheid, op grond van artikel 32, § 1, 2°, a), van het personeelsstatuut en daarmee niet te wachten tot het einde van de proeftijd, rekening houdend met het tijdverlies dat zijn aanwezigheid met zich brengt voor zijn meerderen, met de noodzaak zoveel mogelijk tijd te kunnen besteden aan de opleiding van onlangs in dienst genomen personeelsleden en met de noodzaak deze te vrijwaren voor een schadelijk voorbeeld".

Adviseur-directeur-generaal MEERTS stemt nog dezelfde dag in met dat voorstel.

Verzoeker tekent die voorstellen en die beslissing voor gezien en deelt mede dat hij wenst te worden gehoord door de raad van beroep.

In een nota van dezelfde dag doet nationaal directeur DE PAEPE gelden dat hij "het risico niet kan nemen een personeelslid dat van zijn ambt ontheven is in

de buurt te laten komen van voorzieningen zoals een semafooncentrale omdat een kwaadwillige handeling, waarvan de mogelijkheid niet mag worden uitgesloten, rampzalige gevolgen kan hebben voor alle semafoongebruikers", en stelt hij voor dat verzoeker onverwijld uit de dienst wordt verwijderd en in zijn ambt wordt geschorst op grond van artikel 142, § 1, van het personeelsstatuut.

7. Op 11 januari 1995 bepaalt de raad van beroep, bij wie beroep is ingesteld tegen de beslissing van ontslag wegens beroepsongeschiktheid, met 9 stemmen tegen 3 "dat de genomen beslissing" om de volgende redenen "niet passend is" :

" Aangezien uit de aan de raad van beroep voorgelegde gegevens blijkt dat verzoeker niet in optimale omstandigheden een opleiding heeft gevolgd gelet op de dienst waarin hij was aangesteld;

Aangezien de proeftijd van betrokkene tot nu toe niet verlengd is;

Aangezien aan verzoeker nog een kans moet worden geboden om zijn opleiding te vervolmaken, eventueel in een andere dienst".

8. Op 2 februari 1995 stelt Tony JOSSA, lid van het directiecomité, een nota op waarin de door de raad van beroep aangevoerde argumenten worden weerlegd en wordt besloten verzoeker te ontslaan wegens beroepsongeschiktheid.

9. Op 27 maart 1995 stelt de raad van bestuur het bestreden besluit vast waarbij verzoeker wordt ontslagen met inachtneming van een opzegging die ingaat op 1 april 1995 en eindigt op 30 juni 1995.

10. Die beslissing wordt op 28 maart 1995 ter kennis gebracht van verzoeker, die de aangetekende brief op 29 maart 1995 ontvangt;

Overwegende, ambtshalve, wat de ontvankelijkheid van het tweede onderwerp van het beroep betreft, dat verzoeker zich op geen enkele bepaling beroept waaruit voor de verwerende partij de verplichting zou voortvloeien hem in geval van nietigverklaring van de eerste bestreden handeling in vast verband te benoemen; dat de Raad van State aldus zijn eigen oordeel niet in de plaats kan stellen van dat van de overheid die alleen bevoegd is om te benoemen; dat het tweede onderwerp van het beroep onontvankelijk is;

Overwegende dat verzoeker een eerste middel ontleent aan de "schending van het administratief personeelsstatuut van BELGACOM en in het bijzonder van de artikelen 31 en 32 ervan"; dat hij aangeeft dat, naar luid van de in het middel bedoelde bepalingen, minstens om de drie maanden een tussentijds verslag over de proeftijd moest worden opgesteld waarbij de stagiair vooraf wordt gehoord en in elk verslag zijn opmerkingen mag laten optekenen; dat hij daaruit afleidt dat, aangezien hij op 20 januari 1994 in dienst is gekomen, de tussentijdse verslagen over de proeftijd dienden te worden opgesteld op 20 april, 20 juli en 20 oktober 1994 en 20 januari 1995, en dat het eindverslag over de proeftijd na een onderhoud diende te worden opgesteld en voorgelegd aan verzoeker; dat hij erop wijst dat "twee tussentijdse verslagen zijn opgesteld, het ene halverwege de proeftijd en het andere op het einde ervan", en dat "de periodiciteit van de verslagen over de proeftijd, die het personeelslid de mogelijkheid biedt kennis te nemen van de wensen van zijn meerderen en van het beeld dat zij hebben van de kwaliteit van zijn diensten, teneinde die te kunnen verbeteren en vorderingen te maken in zijn manier van dienen, geenszins in acht is genomen"; dat hij eraan toevoegt dat "het laatste verslag, dat kennelijk geen eindverslag

is (die vermelding is geschrapt op het formulier) maar waarin het ontslag van verzoeker wordt voorgesteld, hem ter kennis is gebracht de dag zelf waarop de bevoegde overheid de beslissing van ontslag heeft genomen, zonder dat hij er rechtsgeldig zijn opmerkingen heeft kunnen laten optekenen en zonder dat hij voorafgaandelijk is gehoord";

Overwegende dat de verwerende partij in hoofdzaak antwoordt dat "de bepalingen van artikel 31 van het personeelsstatuut vaststellen dat de stagemeeester tussentijdse verslagen over de proeftijd opstelt volgens de regels bepaald door de raad van bestuur of zijn gemachtigde", dat een eerste tussentijds verslag is opgesteld op 20 mei 1994, waarop verzoeker op 23 mei heeft geantwoord, dat in een door verzoeker geïmprimeerde dienstnota van 22 juni 1994 nog gewag is gemaakt van zijn verstrooidheid en van zijn gebrek aan ijver, en dat "men weliswaar kan vaststellen dat vanaf dan geen verslagen over de proeftijd meer zijn opgesteld tot 14 december 1994, (...) maar dat de talrijke nota's die zijn uitgewisseld genoegzaam het belang aantonen dat is gehecht aan de kennis en aan de inschakeling van verzoeker in het arbeidsproces"; dat zij daaruit besluit dat "de grondregel volgens welke de stagiair op de hoogte wordt gebracht van zijn zwakke punten, (en het) contradictoir principe van de evaluatie, waarvan de tussentijdse verslagen slechts de uiting zijn, wel degelijk in acht zijn genomen";

Overwegende dat verzoeker een tweede middel ontleent aan de "schending van het algemeen beginsel van behoorlijk bestuur en van een billijke procedure, de schending van het algemeen beginsel van inachtneming van de rechten van verdediging en aan machtsmisbruik"; dat hij erop wijst dat hij slechts éénmaal door zijn stagemeeester is gehoord, in de loop van de maand juni,

dat zijn meerderen tekortkomingen hebben vastgesteld vóór die oproeping maar dat de nota waarin die zijn vastgelegd, opgesteld is de dag vóór hij voor de heer DE PAEPE is verschenen en hem pas op 28 juni is overhandigd, en dat hij er dus geen kennis van had en dit onderhoud niet behoorlijk heeft kunnen voorbereiden; dat hij aanvoert dat de drie personeelsleden, onder wie hijzelf, die op dezelfde datum in de dienst zijn aangesteld moeilijkheden hebben gehad bij het vervullen van hun proeftijd, en dat dit gegeven, waarmee de raad van beroep klaarblijkelijk rekening heeft gehouden, nooit is onderzocht door de instanties die zich moesten uitspreken over het gunstige verloop van de proeftijd;

Overwegende dat de verwerende partij onder meer antwoordt dat "men zich in de praktijk moeilijk kan voorstellen dat de follow-up van een proeftijd enkel geschiedt door middel van driemaandelijkse verslagen" en dat "verzoeker in het kader van zijn proeftijd geregeld de mogelijkheid is geboden zijn verweermiddelen te doen gelden, hetzij ter gelegenheid van de persoonlijke evaluatiegesprekken, of door de uitwisseling van nota's zoals uit het dossier blijkt"; dat zij daaruit besluit dat "niet rederlijkerwijze kan worden betoogd dat verzoeker de gelegenheid niet heeft gehad zijn opmerkingen te doen gelden en zijn rechten uit te oefenen"; dat zij erop wijst dat de vergelijkingen met andere collega's niet wijzen op ontoereikende opleidingsomstandigheden, omdat de problemen van laatstgenoemden aan de personeelsleden zelf kunnen te wijten zijn; dat zij er voorts aan toevoegt dat "naast het persoonlijk belang van het personeelslid ook het belang van het bedrijf bestaat, waarvoor de overheid moet zorgen, desnoods, zoals in dezen het geval is, door degenen te ontslaan van wie de ongeschiktheid vaststaat";

Overwegende, over die twee middelen samen, dat artikel 31 van het administratief personeelsstatuut het volgende bepaalt :

" Volgens de modaliteiten bepaald door de raad van bestuur of zijn gemachtigde stelt de stagemeeester een tussentijds stageverslag op :

1° minstens om de drie maanden voor de niveaus 1, 2 en 3;

2° minstens om de twee maanden voor niveau 4.

Daarnaast stelt de stagemeeester op het einde van de stage een eindverslag op dat een synthese vormt van de tussentijdse stageverslagen en dat moet toelaten zich een globaal oordeel te vormen over de geschiktheid van de stagiair.

Elk verslag, waarin de stagiair zijn opmerkingen mag aanbrengen, wordt voorafgegaan door een onderhoud tussen de betrokkene en zijn stagemeeester";

Overwegende dat vaststaat dat noch de minimale periodiciteit van drie maanden, noch de formaliteit van het voorafgaand onderhoud met de stagemeeester, noch de mogelijkheid voor de stagiair om zijn opmerkingen in het verslag te laten optekenen in acht zijn genomen; dat het niet nakomen van deze in het personeelsstatuut vastgestelde verplichtingen niet zou kunnen worden gerechtvaardigd door de omstandigheid dat het model van de verslagen over de proeftijd pas op 6 oktober 1994 beschikbaar was;

Overwegende dat weliswaar gemakkelijk aan te nemen valt dat de uitwisselingen tussen de stagiair en zijn stagemeeester niet beperkt zijn tot de inachtneming van die minimale vereisten, maar dat die inachtneming daarom niet minder dwingend is, zodat de informele uitwisseling van mededelingen niet in de plaats kan komen van de vormen waarin het statuut speciaal voorziet, zowel in het belang van het overheidsbedrijf als van de stagiair; dat alleen zij er op onbetwistbare

wijze voor zorgen dat de stagiair geregeld wordt ingelicht over de verwachtingen en de voornemens van de overheid jegens hem en hem de mogelijkheid bieden zijn eventuele opmerkingen kenbaar te maken en zijn gedrag dienovereenkomstig aan te passen, zodat hem na afloop van de proeftijd alle kansen zouden geboden zijn om te voldoen aan de noden van de dienst en om in vast verband te kunnen worden benoemd; dat die vormen bovendien onontbeerlijk zijn in het licht van de uitoefening van de rechten van verdediging ingeval de proeftijd zoals in dezen leidt tot ontslag wegens beroepsongeschiktheid; dat die vormen dientengevolge als substantieel moeten worden beschouwd; dat de onderzochte middelen gegrond zijn;

Overwegende dat het onderzoek van het derde middel niet tot een ruimere nietigverklaring zou kunnen leiden,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Het besluit van 27 maart 1995 van de raad van bestuur van BELGACOM waarbij Michel RICHARD, stagedoend technicus (geprogrammeerde commutatie), wordt ontslagen met inachtneming van een opzegging van drie maanden die ingaat op 1 april 1995 en eindigt op 30 juni 1995, wordt vernietigd.

Artikel 2.

Het beroep wordt voor het overige verworpen.

Artikel 3.

De kosten, bepaald op 4.000 frank, komen ten laste van de verwerende partij.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van de VIe kamer, op vier juni 1900 zevenennegentig door :

de HH.	ANDERSEN,	kamervoorzitter,
	LEROY,	staatsraad,
	HANSE,	staatsraad,
Mevr.	MALCORPS,	griffier.

De Griffier,

De Voorzitter,

M.-Chr. MALCORPS.

R. ANDERSEN.

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD
VAN STATE, GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.